

Kernteam Langetermijnvisie Natuur Schelde-estuarium

9 januari 2024

Op 9 januari 2024 is een kernteam bij elkaar gekomen om een aantal onderdelen van de Langetermijnvisie Natuur Schelde-estuarium verder uit te diepen. Iedereen kon daaraan meedoen. Er waren zo'n 22 deelnemers uit Nederland en Vlaanderen. Op de agenda stond een belangrijk onderwerp: een eerste feitelijke beoordeling van denkrichtingen om het estuarium te verbreden en/of te verondiepen. Dat is gedaan met het Kader van Ambities.

Hieronder staat op hoofdlijnen een weergave van deze bijeenkomst. De ervaringen gebruiken we in de werkbijeenkomst van 27 februari. Dan gaan we met de volledige groep verder in op de feitelijke effecten van verbreden en verondiepen en voeren we het gesprek over de mogelijkheden en onmogelijkheden van deze oplossing op lange termijn.

Denkrichtingen voor verbreden en/of verondiepen: eerste feitelijke beoordeling

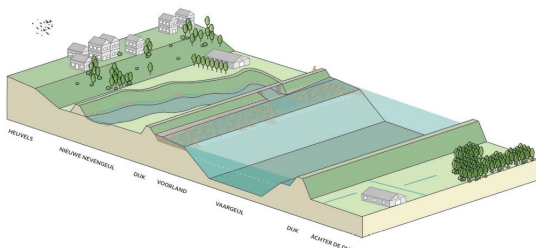
Uit de tweede werkbijeenkomst (26 oktober 2023) bleek dat relatief kleinschalige maatregelen een lichte of tijdelijke verbetering van de natuur kunnen bieden, maar niet tot robuuste en veerkrachtige natuur leiden. Daarvoor is het uiteindelijk noodzakelijk om het estuarium te verbreden en/of te verondiepen: alleen zo worden de processen natuurlijker. Verbreden levert bovendien extra areaal estuarien leefgebied op, wat nodig is vanwege Natura 2000.

Tegelijkertijd realiseert iedereen zich dat juist deze oplossingen grote maatschappelijke gevolgen hebben. Met name zijn er zorgen over de gevolgen voor landbouw en scheepvaart. Sommigen zien ook nieuwe kansen, bijvoorbeeld voor klimaatadaptatie, recreatie en gezondheid.

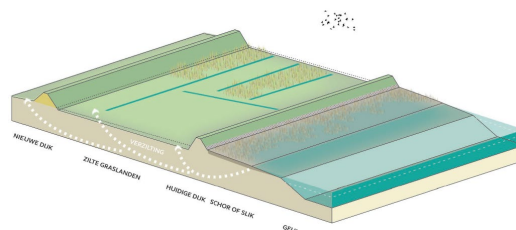
Alle reden om verbreden/verondiepen nader onder de loep te nemen, zodat we een duidelijker beeld krijgen van hoe dit eruit kan zien en wat de gevolgen voor de natuur én andere functies zijn.

Het kernteam van 9 januari heeft een aantal concrete denkrichtingen voor verbreden/verondiepen besproken en hun feitelijke impact beoordeeld met het Kader van Ambities. De denkrichtingen zijn verschillend voor de Zeeschelde en de Westerschelde, maar binnen deze delen van het estuarium zijn ze niet gebonden aan een specifieke locatie.

5.5 AANLEGGEN MEESTROMENDE NEVENGEUL

2.2 NIEUWE KERING ACHTER DE HUIDIGE KEËRING; AFGRAVEN TUSSENGEBIED; WORDT ZILTE GRASLANDEN

Voorbeelden van denkrichtingen voor de Zeeschelde (links) en Westerschelde (rechts)

Sommige denkrichtingen bleken niet zinvol om verder uit te werken, omdat ze niet of nauwelijks positief zijn voor natuur, en enkele nieuwe denkrichtingen zijn toegevoegd. Op basis daarvan is een verbeterde set van denkrichtingen samengesteld die we in de werkbijeenkomst van 27 februari gezamenlijk bespreken.

Kader van Ambities

In de vorige werkbijeenkomst is geconcludeerd dat we het Langetermijnperspectief Natuur moeten toetsen aan de gevolgen voor natuur én andere functies. Daarvoor is Kader van Ambities voorgesteld. Her kernteam heeft dit kader toegepast voor de feitelijke beoordeling van de denkrichtingen voor verbreden en verondiepen. Daaruit bleek dat we het kader op een aantal punten moeten aanscherpen. Dat heeft dit verbeterde Kader van Ambities opgeleverd:

Kader van ambities Langetermijnperspectief Natuur

HOOFFDOEL: Robuuste en veerkrachtige natuur

'Robuust en veerkrachtig' voor de Natuur

- Gezonde biodiversiteit en gezonde populaties
- Gevarieerde en verbonden leefgebieden van goede kwaliteit
- Goede water-, bodem- en luchtkwaliteit
- Natuurlijke water- en sedimentprocessen, passend bij een estuarium
- Natuur die weerbaar is tegen klimaatverandering en menselijke drukfactoren

Haalbaar

- Juridisch haalbaar nu en in de toekomst
- Verbindend; aansluitend bij cultuur en (lokale) maatschappij
- Adaptief aan klimaatverandering (zeespiegelstijging, temperatuurstijging, droogte, wateroverlast)
- Acceptabele kosten van aanleg en onderhoud

'Robuust en veerkrachtig' voor Veiligheid tegen overstromen

- Draagt bij aan lagere stormvloed-waterstand
- Vermindert de bedreiging/belasting van de waterkeringen

'Robuust en veerkrachtig' voor Toegankelijkheid

- Toegankelijkheid van de zeehavens en industrie
- Veiligheid van de scheepvaart

'Robuust en veerkrachtig' voor overige functies

- Landbouw (areaal, zoetwatervoorziening)
- Visserij
- Toerisme en recreatie
- Gezondheid